

Evaluatie Zin-Inn, juni 2026, kerkenraad DGA - website DGA

In de voorbereidingen om het thema OPEN binnen de DGA verder vorm te geven is regelmatig aan de orde geweest dat de Zin-Inn hier de afgelopen jaren ook mee bezig is geweest en dat het van belang is om die activiteiten eens te evalueren en daarmee te kijken in hoeverre je de Zin-Inn zou moeten voortzetten dan wel veranderen dan wel stoppen.

De kerkenraad heeft besloten in het najaar 2025 om zelf de evaluatie uit te voeren. Aan de hand van een stappenplan is deze evaluatie opgezet en hieronder worden de bevindingen weergegeven.

De stappen in de evaluatie zijn:

1. opzet van de Zin-Inn, wanneer, waarom, doel, missie en visie, aanpak, middelen, inzet en organisatie
2. criteria, aan de hand van welke criteria zal naar de evaluatie gekeken worden
3. activiteitenaanbod, welke resultaten heeft de Zin-Inn geboekt
4. duiding van de data, interviews met betrokkenen
5. conclusies en aanbevelingen

Hoofdstuk 1: opzet van de Zin-Inn

Reeds in 2013 zijn de eerste signalen te vinden waaruit de behoefte aan meer openheid van de DGA naar buiten toe en een antwoord op de behoefte van mensen binnen en buiten onze gemeente om meer bezig te zijn met zingeving. De predikante destijds, gaf aan de kerkenraad aan dat de drempel voor onze gemeente lager zou moeten worden, we meer open zouden moeten zijn. Het Serremodel kwam op tafel, de aanzet voor een Zin-Inn was gegeven. Eind 2013 is een werkgroep ingericht die de opzet van een Zin-Inn initiatief vormgaf. Het aanstellen van een Zinkweker was hier een onderdeel in.

Oprichting/doelstelling was het samenstellen van een programma voor de Zin-Inn voor een ruimere doelgroep dan alleen de DGA. Wel gestoeld op de DGA-waarden. Elementen in het programma zijn o.a.: samenbindend, vredebestichtend, bezinning, zingeving, verdieping enz.

Bedoeld voor alle leeftijdsgroepen, al kunnen er ook dingen speciaal voor een bepaalde leeftijdsgroep georganiseerd worden. Wensen en behoeften voor de programmering moeten worden geïnventariseerd onder de DGA-leden maar ook daarbuiten. Oproep in publicaties en ophangen ideeënbus, frequentie ongeveer 1 keer per 2 weken.

De start van de Zin-Inn is in januari 2014 met twee orgelconcerten. Op 18 februari 2014 start het programma officieel met topspreker Carel ter Linden.

De werkgroep bestond uit: ds. Liesbeth Geijlvoet, Erna Belandi, Anny Bolhuis, Bas Middelkoop, Neeltje Peters en Frank van Itterzon. Ook Wim van Leeuwen is betrokken voor de films en Marnel Tas als secretaris van de KR en lid van PR-commissie. Er wordt samengewerkt met Constantijn Hoffscholte (het Boekhuis).

Franka Riesmeijer treedt half maart 2014 in dienst als Zinkweker, zij krijgt veel vrijheid om het concept en programma van de Zin-Inn in te vullen. Haar aanstelling is voor drie dagen per week.

De middelen voor de Zin-Inn zijn beperkt, er is een potje voor wat uitgaven als wijn en nootjes, koffie kan vanuit de voorraad van de DGA. Er is geen apart budget voor communicatie.

Wel wordt er al in 2015 een mooie flyer uitgegeven, twee keer per jaar. De kosten daarvoor worden door de kerkenraad gedragen. Tot en met 2023, uitgezonderd de coronaperiode wordt een flyer met een halfjaarlijks programma in een grote oplage van 750 stuks breed verspreid. Daarnaast is er een website, een eigen facebook-pagina, Levenslicht en veel publiciteit in de Nieuwe Meerbode.

In het beleidsplan van de DGA van 2022 – 2025 is de Zin-Inn als belangrijk onderdeel opgenomen:

De Gemeente biedt in de Zin-Inn open ruimte voor ontmoeting en gesprek. Het Zin-Inn-programma is samenbindend en spitst zich toe op geloof, zingeving en vredesdenken. Door Zin-Innactiviteiten te organiseren proberen we onze Gemeente aansprekender te maken voor onze leden en vrienden, en voor belangstellenden van buiten onze Gemeente.

Hoofdstuk 2: criteria

Er zijn nogal wat criteria aan de hand waarvan je het succes van een organisatie, een evenement of een activiteit kunt beoordelen. Het hangt dus heel sterk af van welke invalshoek je kiest hoe de conclusie eruit zal zien. Enkele criteria zijn bijvoorbeeld: doelgerichtheid, bereik, kwaliteit, kwantiteit, duurzaamheid. Je zal van tevoren moeten bepalen naar welke criteria je wilt kijken in de evaluatie om iets te kunnen zeggen over het succes, of het behalen van de van tevoren gestelde doelen.

Zoals in de opdracht aan de Zin-Inn is aangegeven zijn vooral het aspect van de openheid naar buiten toe en de inhoud van de activiteiten, al dan niet in relatie tot de doelgroep, van belang. Dat zullen dan ook de criteria zijn waar we in deze evaluatie op zullen focussen. Dat betekent niet dat aantallen niet belangrijk zijn, maar als je daar van tevoren geen doel bij stelt is het natuurlijk lastig om te beoordelen of dat is gehaald. We proberen wel zoveel mogelijk data boven water te krijgen. Gezien het feit dat er nauwelijks is bijgehouden hoeveel en welke bezoekers de activiteiten bijwoonden, zal er aan de hand van diverse bronnen een schatting gemaakt worden van de aantallen. Wel kunnen we aan de hand van de Levenslichten van de afgelopen 12 jaar een goed overzicht krijgen van de activiteiten zelf die de Zin-Inn heeft georganiseerd.

Hoofdstuk 3: resultaten

In oktober 2015 wordt een eerste evaluatie gedaan. Die is overwegend positief, er wordt vol enthousiasme gewerkt aan vele leuke en mooie activiteiten.

Samenwerking met de Open Hof Kerk is gestart. Er is sprake van enige scepsis bij sommige leden van de DGA maar de meeste mensen zijn enthousiast, er zijn veel ideeën en plannen. De Zin-Inn gaat volop door.

In mei 2024 wordt in het kader van de commissie Toekomst nog weer een heel beperkt overzicht van de activiteiten door de Zinkweker opgeleverd. Hierin worden expliciet genoemd de samenwerking in het kader van de Vredesweek met de Open Hof Kerk en de Karmelkerk. En de activiteit die elk seizoen met de Binding wordt georganiseerd, zoals pubquiz, kledingruil of Snert en Spel.

Bezoekersaantallen variëren sterk, evenals de leeftijden. Gemiddeld genomen is de gemiddelde leeftijd toch boven de 60 jaar. Er zijn weinig jongeren, behalve bijvoorbeeld bij de maaltijdgroep waar enkele jongeren telkens weer aanschuiven. En natuurlijk bij de Kliederkerk, ook een onderdeel van de Zin-Inn, daar komen best wel wat kinderen (gemiddeld 10) op af met hun ouders en/of grootouders. Kijk je naar de bezoekers van buiten de DGA dan is de schatting dat ongeveer 40% gemiddeld van buiten komt. Bij theater- en muziekactiviteiten ligt dit iets hoger. Het is nooit goed bijgehouden maar onderstaande tabel geeft een inschatting van gemiddelde aantallen per jaar weer.

Naam	Frequentie	Bezoekers	Binnen	Buiten	Leeftijd
	Per jaar	Gemiddelden	Procenten	Procenten	
Lezing	7	20-50	60	40	40+
Maaltijdgroep	10 (zomerstop)	25	80	20	14-90
Cursussen	3 x 3	8-20	50	50	50+
KliederZin	3 +1	20-60	80	20	0-99
Muziek	2	10-50	40	60	50+
Kleine Pelgrimage	4	0-6	Nvt	Nvt	40+
Theater-voorstelling	2	60	40	60	Alle
Sacrale Dans	8	10	60	40	60+

Aan de hand van de Levenslichten van afgelopen 12 jaar is een goed overzicht te maken van alle activiteiten van de Zin-Inn. In de bijlage is dit overzicht integraal opgenomen.

Het aantal activiteiten per jaar varieert van 12 tot 22 keer. Met als uitzondering 2021 toen er door corona slechts 1 voorstelling was. Ook in 2020 was er al corona maar toen zijn er nog

een viertal live activiteiten geweest en een achttal online activiteiten. Vier activiteiten moesten worden afgelast.

Neem je het seizoen van september tot en met mei, dan kom je gemiddeld uit op 1.7 activiteiten per maand. Dit is iets onder het aantal dat genoemd is in de werkgroep bij de opzet van de Zin-Inn, een frequentie van 1 x per 2 weken. Hierin zijn overigens niet de maaltijdgroep (ongeveer 8 – 10 keer per jaar) en de Kliederkerk (3 – 4 keer per jaar) meegenomen. Als je dit ook als Zin-Inn activiteiten ziet dan komt je dus wel op bijna 2 activiteiten per maand uit.

Hoofdstuk 4: evaluatiegesprekken

Er zijn enkele mensen benaderd om mee te denken over de Zin-Inn en de resultaten van de afgelopen jaren. De vragen die we stelden waren:

- algemeen, opzet, doel, opdracht, organisatie, middelen?
- resultaten, programma, bereik, inhoud?
- hoe nu verder?

Interview 1

Het beeld wordt geschetst van de start, van het idee van de predikant, de gedachte erachter, de start van de werkgroep en het ontstaan van de naam Zin-Inn en Zinkweker. Dat leidde in begin 2014 tot het aannemen van een Zinkweker. Die kreeg sterk de vrije hand om een en ander in te vullen. Maar het moest wel laagdrempelig zijn. Niet iedereen was voor, er waren ook mensen zeer sceptisch.

De flyer was een mooie manier om de Zin-Inn te presenteren. Als je kijkt naar het aantal bezoekers van buiten dan wordt ingeschat dat ongeveer 40% gemiddeld van buiten komt. Dat komt overeen met de beperkte cijfers die bekend zijn. Het programma is zeer divers. Sommige lezingen springen eruit, daar hebben veel mensen van genoten. Bijvoorbeeld de muzieklezingen van Wilma en Al en van de meneer die Beethoven zo mooi bracht. Het resultaat is in die zin heel individueel bepaald, maar voor velen positief. Hoe nu verder? Je moet vooral behouden wat goed ging, niet helemaal wegdoen. De Zin-Inn is zeker van toegevoegde waarde naast de eredienst. Het ondersteunt in die zin de dienst en hele karakter van de gemeente. Je moet oppassen dat je geen kringprogramma's brengt, zoals knutselen, discussie over een thema, een Bijbelverhaal, enz. Hou het niveau hoog.

De Kliederkerk is wel integraal onderdeel van de Zin-Inn, ook voor mensen van buitenaf. Maar toch is het een aparte activiteit in het geheel. Je moet deze activiteiten wel goed uit elkaar houden. Wellicht de Kliederkerk onder de zondagschool brengen.

Interview 2:

De geïnterviewde vertelt: wat volgens mij altijd de "opdracht" is geweest is om activiteiten te organiseren die DGA-leden maar ook mensen van buiten de DGA zouden interesseren op het gebied van spiritueel en maatschappelijk vlak. En met die activiteiten mensen, en dan

werden jongeren altijd specifiek genoemd, in contact te laten komen met de DGA en haar gedachtegoed.

Het resultaat: Ik denk dat de Zin-Inn zijn doel niet heeft gehaald. Er zijn mooie activiteiten geweest. De één succesvoller dan de ander maar de activiteiten zijn vooral door DGA-leden bezocht. Het bereiken van de mensen buiten onze gemeente is een probleem gebleken. Ik denk dat dat gekomen is omdat tijdens het proces van activiteiten organiseren, door de jaren heen, er onvoldoende is gelet op de "Opdracht", op het doel van de Zin-Inn. Wat willen we bereiken en doen we dat ook met de activiteiten die we organiseren. Daarnaast denk ik dat de activiteiten in de loop van de jaren wat elitair zijn geworden. Een cursus over Spinoza of de activiteit van Sacrale dans is te specifiek om mensen van buiten de gemeente te trekken. Overigens zijn beide activiteiten wel goed bezocht.

Hoe nu verder: Ik denk dat als je met de Zin-Inn verder wilt je als DGA goed moet weten wat je ermee wilt bereiken. Wat is je doel. Daarnaast zal er elk jaar moeten worden gekeken of dat wat je organiseert ook voldoet aan dat doel. Bereik je wat je wilt of moet het anders. Ik denk dat als je mensen van buiten de DGA wilt bereiken je meer activiteiten op maatschappelijk gebied moet gaan organiseren en minder in de spirituele cq geloofsrichting.

Interview 3:

Belangrijk deel van de opdracht aan de Zinkweker was de Zin-Inn maar dat was niet altijd even doorzichtig. Er waren ook veel andere activiteiten, het liep soms wel wat door elkaar. Doel en resultaat waren niet altijd even helder. De Zin-Inn is een goed idee, er is geen reden om te stoppen. De klankbordgroep is wellicht niet helemaal tot zijn recht gekomen, jongeren waren er snel uit. In het begin was er wel meer publiek, mooie lezingen met Carel ter Linden, Jan Terlouw.

Aandachtspunten: contacten met de middengroepen, niet-godsdiensstige activiteiten, Kliederkerk onder de DGA, ook naar buiten kijken, bijvoorbeeld naar Haarlem en Rotterdam.

Tot slot, het is wellicht goed om de commissie uit te breiden, ook met mensen van buitenaf (de Binding, cultureel, ...)

Hoofdstuk 5: conclusies en aanbevelingen

De voorlopige conclusies van ons onderzoek zijn:

- De start was enthousiast en gebaseerd op een vraag, een veronderstelde behoefte.
- De Zinkweker kreeg de vrije hand, er was sprake van weinig sturing en ook ontbrak het vaak aan terugrapportage of evaluatie van de doelen versus resultaten. Er waren ook veel andere activiteiten.
- Er zijn veel mooie dingen gebeurd, bijzondere activiteiten.
- Maar over het geheel kun je je afvragen of het doel is bereikt, er waren ook weinig concrete doelen gesteld, dus dan is het lastig om dat te meten. Doel om naar buiten te treden was er wel maar er is nooit een percentage aan gehangen.

- Dat bereik naar buiten is beperkt geweest, de schatting is dat er gemiddeld hooguit 40% buitenstaanders als bezoekers waren. Het is nooit goed bijgehouden. Dus kan hier ook geen oordeel aan worden hangen.
- Het is ook de vraag of de communicatie naar buiten toe wel effectief was om dit aspect goed te kunnen realiseren. Ondanks dat er veel tijd en aandacht in het maken en verspreiden van de flyer en de andere vormen van PR is gaan zitten heeft deze toch maar een beperkt bezoek van buitenaf opgeleverd.
- De Zin-Inn zeker niet opheffen, het goede behouden. Mooie lezingen, muziek evenementen en theater blijven doen met klinkende namen (soms wel wat elitair en vaak ook voor eigen leden).
- Daarnaast wellicht meer focus op maatschappelijke activiteiten, minder diepgravend, meer sociaal. Hierover is verdere discussie nodig, wat is onze opdracht als gemeente
- Voorlopig met een uitgebreide Zin-Inn commissie gaan werken, versterking is nodig, zeker ook jongeren erin.
- Meer financiële ruimte, meer structuur en focus, meer communicatie naar buiten en meer evaluatie is zeker nodig om te kunnen kijken of dit aan de behoefte, de vraagstelling en het doel voldoet.
- Daartoe moeten behoefte, vraagstelling, doel, aanpak, middelen en beoogde resultaten beter worden geformuleerd en regelmatig geëvalueerd worden.

Juni 2026, Leo Bakker en Neeltje Peters.

Bijlage: Overzicht van alle activiteiten van de Zin-Inn in de afgelopen 12 jaar.